

REFERAT § 17 stk. 4. udvalg for udvikling på Tunø - 2018 d. 22-08-2018

Mødedato Onsdag d. 22. august 2018 kl. 12:00

Mødested Havnekontoret Hou, Mødelokale 4

Indholdsfortegnelse

§ 17,4 midlertidigt udvalg for Tunø - Program for møde den 22. august.....	3
--	---

§ 17,4 midlertidigt udvalg for Tunø - Program for møde den 22. august

Sagsfremstilling

1. § 17,4 midlertidigt udvalg for Tunø - Program for møde den 22. august

Doknr.: 727-2018-88191

Sagsnr.: 727-2018-7848

Åbent

Fmd. init.:

Program for møde den 22. august

11.30 Godkendelse af referat fra møde den 20. juni

11.35 Opfølgning på sidste møde og status på:

- a) Turistbrochure og promovering af lokale varer ved havnen
- b) Tilbud om køb af jord
- c) Bilfri ø

12.15 Frokost

13.15 Oplæg om erhvervsudvikling på Tunø og generelt ved Karsten Geertsen

13.30 Oplæg om turisme på Tunø ved Helle Rosenberg

13.45 Oplæg om muligheder for mersalg gennem Tunøfærgens bookingsystem

14.00 Drøftelse af lokale udviklingsmuligheder:

- a) Øget landbrugsproduktion på Tunø
- b) Tunø Havn og udvikling heraf
- c) Ordning om fri erhvervsfragt
- d) Stresscenter på Tunø
- e) Øvrige

14.50 Fastlæggelse af mødested og tidspunkt for møde den 26. september

14.55 Studietur til Strynø

Sekretariatet har i samarbejde med Sammenslutningen for Danske Småøer fundet en dato for studietur til Strynø; den 1. oktober.

Programmet er under udarbejdelse og vil tage udgangspunkt i et ønske om at få inspiration til udvikling af erhverv, færgefart, bosætning og skole & dagtilbud.

Studieturen vil være en heldagstur.

15.00 Afslutning af møde og retur til Tunø

Beslutning fra § 17 stk. 4. udvalg for udvikling på Tunø den 22. august 2018:**Afbud:**

Vedrørende:	3. møde i midlertidigt udvalg for Tunø	Mødedato: 22.08.2018
Deltagere:	· Leif Gjørtz Christensen (Ø), formand for udvalget · Lene Midtgaard (V) · Marianne Hundebøll (F) · Elvin Hansen (S) · Anne-Grethe Brønning, bestyrelsesmedlem i Tunø Beboerforening · Claus Døssing, bestyrelsesmedlem i Tunø Beboerforening · Vagn Olesen, medlem af Tunø Beboerforening · Michael Vogelius, repræsentant for de fire grundejerforeninger · Helle Rosenberg, turistchef Kystlandet · Karsten Geertsen, udviklingschef UdviklingOdder · Nicolai Hommelhoff, Searangers · Bjarne Mølgaard, Overfartsleder Tunøfærgen · Jørgen Hastrup, Formand for Tunø Beboerforening og Tunø-fonden · Bent Sundgaard, Formand for Tunø Erhvervsforening og Ølykkecentret · Knud Erik Hesselbjerg, Naturstyrelsen Sekretariat: · Martin Hauge, udviklingskonsulent	
Fraværende:	· Hanne T. Thaysen, medlem af Tunø Beboerforening og Ø-repræsentant	

Pkt. 1: Godkendelse af referat fra møde den 20. juni**Beslutning:**

Referat godkendt under forudsætning af tilretning i forhold til de faldne bemærkninger:

- Under pkt. 4 præsenteres et statistik over antallet af helårshuse og flexboliger. Det er en fejl der skulle have stået helårshuse og fritidsboliger. Dette tilrettes
- Pkt. 5: Udvalget understreger at det omtalte areal overdrages til kommunen. Der er ikke tale om et køb. Dette tilrettes
- Målgruppen for tilflytning til Tunø er personer der kan være med til at løfte øen. Dette tilrettes.

Pkt. 2: Opfølgning på sidste møde og status på:**1) Turistbrochure og promovering af lokale varer ved havnen**

Turistbrochuren er udarbejdet og overdraget til uddeling. Af uvisse årsager er den endnu ikke begyndt omdelt. Udvalget vil gerne have genoptrykt den oprindelige brochure. Den giver nemlig et bredere indblik i øen og dens attraktioner.

Beslutning:

Sekretariatet undersøger mulighederne for genoptryk af brochuren og eventuel tilføjelse af initiativet i slutrapporten.

2) Tilbud om overdragelse af jord

Sekretariatet oplyste om størrelse og nøjagtig placering af jordstykket. Beboerforeningen oplyser endvidere om planer om køb af jord ved Ølykkecentret til beboelse og tidligere byrådsbeslutning i 2006 herom.

Beslutning:

Udvalget ønsker forholdene omkring jordoverdragelse og etablering af boliger belyst yderligere. Resultaterne indarbejdes i slutrapporten.

3) Bilfri ø

Både beboerforeningen og færgepersonalet oplever det svært at håndhæve konceptet om bil-fri ø. Udvalget drøftede hvilke tiltag der kan sættes i værk til at imødegå udfordringen.

Beslutning:

Udvalget anbefaler, at de nuværende regler fastholdes og at der samtidig gøres en yderligere indsats for at fortælle om hvordan man kommer rundt på øen når man ikke kører i bil.

Udvalget anbefaler endvidere, at der gøres endnu mere for at oplyse om bilfri-ø når passagerer booker billet til færgen.

Beboerforeningen drøfter endvidere problematikken i deres bestyrelse og bagland.

Pkt. 3: Oplæg om erhvervsudvikling på Tunø og generelt ved Karsten Geertsen

Karsten starter med at præsenterer en oversigt over nuværende virksomheder på Tunø.

Karsten anbefaler, at der bygges videre på de nuværende styrker: natur, landbrug og turisme. Sekundært kan der satses på virksomheder, der ikke er afhængig af en direkte kundekontakt eller forarbejdning af fødevarer.

Det skal undersøges om der er mulighed for dyrke flere og andre fødevarer på Tunø for eksempel bærproduktion og kvægopdræt med Tunøstempel.

Udvikling af nicheproduktion kræver en større primærproduktion.

Anvendelsen af lokale råvarer ved de lokale restauranter kan skabe grundlag for at tage en højere pris.

Udvikling af et Tunø-brand kan bidrage til afsætning af produkterne.

Fødevarerevents kan hjælpe med at opbygge et marked i ydersæsonen. Ydermere er events styrbare i forhold til antal deltagere, åbning af restaurant og overnatningsmuligheder.

Aquafarming eller måske rekreative havhaver kan være en mulighed for Tunø.

Hvad kan der gøres når de nuværende landmænd ikke vil mere?

Kan vi skaffe nye landmænd til øen?

Hvem skal vi samarbejde med for at rekruttere?

Vi skal udnytte de naturværdier som er på Tunø, se for eksempel på det arbejde som Searangers gør. Det giver en positiv omtale af øen blandt de kunder som er igennem Searangers.

Kan man tiltrække flere virksomheder inden for samme branche?

Det omgivende farvand kan udnyttes i forhold til aktiviteter over og under overfladen eksempelvis kajakkurser med overnatning, vandjagt og så videre.

Vi må forvente, at personer, der vil tage en erhvervsmæssig satsning har en relation til Tunø.

Tunø er en lille ø med en lille befolkning så hvordan finder vi personer der er villige til at starte en virksomhed på Tunø?

Beslutning:

Oplægget taget til efterretning.

Pkt. 4: Oplæg om turisme på Tunø ved Helle Rosenberg

Det skal være nemt for Tunøs turister, at opdage de forskellige attraktioner og aktiviteter og det skal være nemt at bruge penge på øen.

Der bør også være endnu mere synlighed omkring åbningstider, produkter og aktiviteter således at turisterne kan bruge deres penge.

Kan man for eksempel lave børnevenlige skattejagter rundt til seværdigheder, attraktioner og butikker?

Fra udvalget:

En pointe der fremhæves er hvem skal egentligt iværksætte og stå for indsatserne. Tunøs beboere og kommunen skal tage en beslutning og så skal vi gå efter det, også selvom der vil være modstandere.

Beslutning:

Oplægget taget til efterretning.

Pkt. 5: Oplæg om muligheder for mersalg gennem Tunøfærgens bookingsystem

Der skal være en samlet webside, der fortæller om Tunø og giver informationer om oplevelser. De to nuværende sider skaber forvirring.

Oplægsholderen foreslår derfor at der gøres et arbejde for at smelte de to sider sammen og at der laves en kalender for Tunø, der skaber overblik over aktiviteter og åbne/lukketider for de forskellige aktiviteter. Kalenderen skal ligge på websiden og opdateres herfra.

Oplægsholderen forklarer, at etablering og en effektiv udnyttelse af et bookingsystem med pakketering af oplevelser, mad, færgebillet og så videre fordrer et tæt samarbejde mellem parterne.

Beslutning:

Oplægget taget til efterretning.

Pkt. 6: Drøftelse af lokale udviklingsmuligheder:**1) Øget landbrugsproduktion på Tunø**

Øget landbrugsproduktion i forhold til kødproduktion kan for så vidt godt lade sig gøre afhængig af et godt samarbejde med de nuværende jordbesiddere. I forhold til markproduktion er det en lidt større udfordring at udlægge tilstrækkeligt store arealer til produktion.

Erfaringerne viser, at mange ideer på Tunø strander på håndhævelsen af regler i forbindelse med fredning og så videre. Erfaringerne viser også at de initiativer der gennemføres er præget af ildsjæle der trækker forrest og er klar til at gøre gennemføre initiativet uden at der nødvendigvis er fuld opbakning.

Netop nu ser vi at initiativer på småøerne lykkedes med at sikre finansiering til via crowdfunding. Kan det finde anvendelse på Tunø?

2) Tunø Havn og udvikling heraf

Havnen er 150 år gammel og renoveret undervejs. Over de senere er der kommet flere store både til havnen, hvilket gør at der ikke længere kommer det samme antal grundet pladsproblemer. Erfaringen med lystsejlerne er at de i stor udstrækning bliver på deres både og dermed ikke oplever hvad Tunø har at byde på.

Færgen ser gerne, at havnen opgraderes. Faciliteterne trænger generelt til at blive renoveret.

Renovering og udvikling af Tunø Havn er et længerevarende projekt. Der bør derfor nedsættes et partnerskab, der arbejder videre med mulighederne og udarbejder delprojekter, der kan søges finansiering til. Delprojekter kan for eksempel være bedre skiltning af faciliteter, attraktioner og spisesteder. Nedsættelsen af et sådant partnerskab kan indgå som en anbefaling til byrådet.

3) *Ordning om fri erhvervsfragt*

Henover sommeren er vilkår og betingelser for at indgå i ordningen om fri erhvervsfragt blevet revideret. Udvalget tog ændringerne til efterretning

4) Stresscenter på Tunø

Ideen om etablering af et stresscenter præsenteres. Der er indtil videre ikke gjort nogen overvejelse eller analyser på holdbarheden i ideen. Kommuner vælger i høj grad at holde stressbehandling og lignede tiltag på "egen jord" som dagtilbud.

Udvalgets umiddelbare holdning er, at det bliver svært at finde en virksomhed, der finder ideen interessant.

5) *Øvrige*

Kan man lave forårs- og efterårsevents, for eksempel Halloween og på den måde udvide sæsonen på Tunø? Eventen vil skulle ske i samarbejde mellem spisesteder, landbrug og færge.

Forslag om kulturevents drøftes. Det er en god ide, der passer fint sammen med de værdier som Tunø står for. Kulturevents kan være med til at brande øen som eftertænksom og med plads til livet. Tiltaget kan med fordel gøres til genstand for en anbefaling i slutrapporten.

Det er i den forbindelse vigtigt at slutrapporten tager højde for, at der skal tilknyttes ressourcer til de anbefalinger, som udvalget kommer med. Der skal være nogen til at drible videre med initiativerne.

Pkt. 7: Fastlæggelse af mødested og tidspunkt for møde den 26. september

Beslutning:

Mødet den 26. september annulleres.

Pkt. 8: Studietur til Strynø

Sekretariatet har i samarbejde med Sammenslutningen for Danske Småøer fundet en dato for studietur til Strynø; den 1. oktober.

Programmet er under udarbejdelse og vil tage udgangspunkt i et ønske om at få inspiration til udvikling af erhverv, færgefart, bosætning og skole & dagtilbud.

Studieturen vil være en heldagstur.

Beslutning:

Udvalget godkender dato og hovedpunkter i programmet.

Udvalget ser gerne, at der skabes plads i programmet til at temaet "mobilitet og færgebetjening" kan drøftes den 1. oktober.